

СТАНОВИЩЕ

за научните трудове на гл. ас. д-р Красимир Ников,
кандидат в конкурс за доцент по археология в НАИМ БАН,
обявен в ДВ бр. 83 от 25.10.2011 г.

Единствен участник в настоящия конкурс за доцент в Секцията за тракийска археология на Националния археологически институт с музей към БАН е гл. ас. д-р Красимир Петков Ников. Кандидатът е завършил магистърската степен на специалност Археология в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ през 1992 г. През 2000 г. е защитил докторска дисертация на тема „Културни контакти на Южна Тракия с Егейския свят през ранната желязна епоха по данни на керамиката“. От 2003 г. е научен сътрудник (главен асистент) в Секцията за тракийска археология на Националния археологически институт с музей към БАН. В автобиографичната справка са изброени многобройните обекти в различни райони на страната, в археологическите разкопки и проучвания на които Красимир Ников е участвал като консултант, член на екипа, заместник-ръководител или ръководител; в девет случая той е бил самостоятелен ръководител или съръководител. Представените в настоящия конкурс публикации на кандидата също отразяват убедително неговата активна дейност като теренен археолог; преобладаващата част от тях са пряко свързани с конкретни археологически проучвания: 17 отчета в поредицата АОР (№№ 24-42) и още 11 първични публикации на археологически разкопки или на материали от тях, някои от които с доста обемисто съдържание (№№ 1, 2, 3, 4, 7, 8, 13, 16, 17, 18 и 20 от списъка). Въз основа на тези публикации може да се каже най-общо, че кандидатът в настоящия конкурс е теренен археолог с доказани качества и опит, който демонстрира в работата си постоянен стремеж към прецизност и изчерпателност, внимание към детайла, без да се загубват перспективата на цялото и общите проблеми, и похвален стремеж за навременна и адекватна публикация на резултатите от теренните проучвания. За щастие настоящето жури няма да бъде изправено пред дилемата дали е в правото си да избере за доцент кандидат само въз основа на активната му разкопваческа дейност и свързаните с нея публикации, колкото и впечатляващи да са в това отношение постиженията на Красимир Ников. В списъка на неговите научни публикации фигурират още една монография и десетина статии, които съдържат съществени научни приноси главно в областта на проучвания, маркирана още с докторската му дисертация от 2000 г., и които съществено надхвърлят и доразвиват нейните постижения. Такива са (по номерацията в списъка на публикациите) № 5, посветена на

еолийското букеро в Тракия, №№ 6 и 10, разглеждащи изображенията на птици върху керамиката от ранножелязната епоха в Тракия, № 9, анализираща културните контакти и взаимоотношения през късната бронзова и ранната желязна епоха, № 11 – за пренасянето на информация чрез изделия от керамика, метал и текстил, № 12 – за питосите с отпечатана украса от ранножелязната епоха в Южна Тракия, № 14 – за сивите амфори от архаичната епоха в Тракия, № 15 – за „койнето“ на геометричната керамика в Македония и Южна Тракия, № 19 – за анатolianските прототипи на монохромната керамика в Тракия, № 21 – за ранните трако-елински контакти, засвидетелствани в находки от Карнобатско, № 22 – за регионализма в керамичната украса от ранната желязна епоха в Южна Тракия. Две от тези публикации са писани в съавторство (съответно с А. Божкова и Р. Георгиева); това не намалява заслугите на Ников, а по-скоро демонстрира добри качества и умения за работа в екип не само на терена, но и в научните изследвания.

Научните интереси на Красимир Ников са насочени основно в областта на керамиката от ранножелязната епоха в Тракия. Една от съществените и приносни теми в изследванията му е тази за появата и разпространението на монохромната керамика на колело в древна Тракия; с нея е свързана и отбелязаната вече монография под печат (№ 23), чиято оценка вероятно следва да има съществена тежест в настоящия конкурс. Озаглавена „Сивата монохромна керамика от Аполония. Към въпроса за нейния произход и първоначална поява (кр. на VII-VI в. пр. Хр.)“, книгата съдържа качествена публикация на находките на сива архаична керамика от 11 обекта на Созополския полуостров, с детайлни описания на многобройните фрагменти, определяне на типологията и характеристиките на съдовете и прецизни графични реконструкции. В отделен раздел са представени сравнения между находките от Аполония и тези от ред архаични обекти в крайбрежната зона на Еолия (Смирна, Лариса, Фокея), на еолийските острови (Митилена, Метимна и Пира на Лесбос, Хефестия на Лемнос, Тенедос), в Трояда (Асос и Троя), както и във вътрешността на северозападна Мала Азия (Даскилейон). Отбелязаните паралели и сходства са в основата на направените изводи за произхода и връзките на аполонийската керамика и са дали възможност за формулиране на нови насоки на бъдещи изследвания в тази област (например търсенето на връзки с керамиката от Фригия и Лидия). Макар и неголяма по обем (96 страници текст и 65 таблици с илюстративен материал), монографията на Ников може да бъде оценена като модерно, стойностно и приносно изследване в една много специализирана и изискваща задълбочени познания и опит област.

Красимир Ников има преподавателски опит като дългогодишен хоноруван асистент към Катедрата по археология в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. В периода 2005-2011 г. е участвал в три изследователски проекта, единият от които международен. Има над 10 участия в научни конференции, част от които в чужбина. Приложената справка за забелязаните цитирания показва, че

публикуваните му научни трудове са предизвикали съответен научен резонанс, което от своя страна също е гаранция за приносната им научна стойност.

В заключение на казаното мога убедено да заявя, че по мое мнение гл. ас. д-р Красимир Ников напълно отговаря на изискванията за заемане на научната длъжност „доцент“ по чл. 24 (1) ЗРАС, в съответствие с което давам гласа си за неговото избиране.

София, 4 март 2012 г.

доц. д-р Петър Делев
Софийски университет
„Св. Климент Охридски“
член на научното жури